

**Programma van toetsing en afsluiting
2011-2012
4 havo**

Inhoudsopgave

Inhoud	blz.
1. Inleiding	3
2. Rooster van toetsen en inleverdata	4
3. Commissie van beroep	7
4. Programma van toetsing en afsluiting per vak	8
5. Examenreglement	30

1. Inleiding.

Sinds de invoering van de 2^e fase is de bovenbouw van vwo en havo ingrijpend veranderd.

Een van de veranderingen is de spreiding van het schoolexamen over alle leerjaren van de bovenbouw. Dat betekent dat in 4 en 5 vwo en 4 havo al onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen en dat de leerlingen formeel examenkandidaten zijn.

Elke examenkandidaat dient op de hoogte te zijn van de inhoud van het uitgereikte examenreglement. Bovendien moet elke examenkandidaat op de hoogte zijn van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Het PTA is te vinden op de website van de school. Bovendien lichten de vakdocenten aan het begin van het schooljaar de vakspecifieke pagina's toe. Op die manier weet elke leerling welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. In het boekwerkje dat u nu leest, staat naast het PTA en het examenreglement ook het toetsrooster, zodat elke leerling weet wat wanneer en op welke wijze getoetst wordt.

De 2^e fase is nog altijd in ontwikkeling en beweging. Ook in de regelgeving van het Ministerie van OC&W worden nog met enige regelmaat wijzigingen aangebracht. Het is daarom niet uitgesloten dat onderdelen van het PTA en het examenreglement tijdens het schooljaar moeten worden aangepast. Uiteraard zullen wij u van dergelijke veranderingen op de hoogte stellen.

De begeleiding van de leerlingen is voor het schooljaar 2010-2011 als volgt geregeld:

atheneum 4	afdelingsleider:	Mw. M.W. Braams
	decaan:	Mw. M. Henstra
tvwo/gymnasium4	afdelingsleider	Dhr. H.J.G op den Camp
	decaan:	Mw. M. Henstra
havo 4 en 5	afdelingsleider:	Dhr. H. Wijnen
	decaan:	Mw. J.A. de Boer

Zij zullen in hun begeleidende werk worden ondersteund door mentoren.

De medewerkers van het Marnix College wensen de leerlingen van de bovenbouw havo en vwo een prettig en succesvol jaar toe.

Mw. S.J.G. Brefeld
plv. rector

2. Rooster van toetsen en inleverdata 4 havo 2011-2012

REPETITIEROOSTER HAVO4 2011-2012

september

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
ma	12-sep	na	repetitie	cl.4,5	JG,VO	
di	20-sep	wisB	repetitie	cl.1,cl.6	LW,VW	
vr	23-sep	ne	spelling	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	
vr	30-sep	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	

oktober

vr	7-okt	bi	repetitie	cl.5,6	SB	
ma	10-okt	s-e	combitoets1	cl.3	SP	
di	11-okt	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	
wo	12-okt	en	combitoets1	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	
do	13-okt	du	leestoets	cl.1,2	HA,PA	
vr	14-okt	fa	leestoets	cl.1,2	KF,BE	
wo	26-okt	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	
do	27-okt	sk	repetitie	cl.3	LS	
vr	28-okt	ne	literatuur	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	
ma	31-okt	sk	repetitie	cl.1	BS	

november

di	1-nov	in	repetitie	cl.2	AW	
wo	2-nov	ma	repetitie	H4a,b,c,d,e	SX,LM	
do	3-nov	gs	repetitie	cl.5,6	SG	
vr	4-nov	na	repetitie	cl.4,5	JG,VO	
ma	7-nov	mu	repetitie	cl.5	RM	samen met vwo4
di	8-nov	te	repetitie	cl.4	OT	
di	8-nov	gs	repetitie	cl.4	HK	
do	10-nov	ak	repetitie	cl.1,6	HO	
vr	11-nov	fa	combitoets1	cl.1,2	KF,BE	
ma	14-nov	wisA	repetitie	cl.2,3,4	OW,LW,RN	
wo	16-nov	en	combitoets2	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	
do	17-nov	du	combitoets1	cl.1,2	HA,PA	
vr	18-nov	bi	repetitie	cl.5,6	SB	
ma	21-nov	s_e	combitoets2	cl.3	SP	
do	24-nov	m&o	repetitie	cl.1	HZ	
vr	25-nov	ne	repetitie	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	
ma	28-nov	m&o	repetitie	cl.2	KO	
di	29-nov	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	
wo	30-nov	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	

december

in maand	december	en	boektoets	H4a,b,c	ZE,HN	
ma	12-dec	na	repetitie	cl.4,5	JG,VO	
wo	14-dec	en	combitoets3	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR,	
do	15-dec	sk	repetitie	cl.3	LS	
vr	16-dec	ne	rep. formuleren	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	
di	20-dec	sk	repetitie	cl.1	BS	
wo	21-dec	bi	repetitie	cl.5	SB	
do	22-dec	bi	repetitie	cl.6	SB	

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
januari						
in maand	januari	en	leestoets1	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	
di	10-jan	gs	repetitie	cl.4,6	HK,SG	
wo	11-jan	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	
do	12-jan	gs	repetitie	cl.5	SG	
ma	16-jan	wisA	repetitie	cl.2,3,4	OW,LW,RN	
di	17-jan	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	
vr	20-jan	ne	spelling	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	
di	24-jan	in	repetitie	cl.2	AW	
do	26-jan	du	combitoets2	cl.1,2	HA,PA	
vr	27-jan	fa	combitoets2	cl.1,2	KF,BE	

februari

wo	1-feb	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	
ma	6-feb	mu	repetitie	cl.5	RM	samen met vwo4
wo	8-feb	ma	repetitie	H4a,b,c,d,e	SX,LM	
do	9-feb	ak	repetitie	cl.1,6	HO	
vr	10-feb	bi	repetitie	cl.5,6	SB	
ma	13-feb	na	repetitie	cl.4,5	JG,VO	
di	14-feb	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	
wo	15-feb	en	combitoets4	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	
do	16-feb	s_e	combitoets3	cl.3	SP	
di	28-feb	te	repetitie	cl.4	OT	

maart

in maand	maart	en	boektoets	H4d,e	VR	
do	1-mrt	du	schrijftoets	cl.1,2	HA,PA	1 lesuur op de PC
vr	2-mrt	sk	repetitie	cl.3	LS	
ma	5-mrt	sk	repetitie	cl.1	BS	
di	6-mrt	m&o	repetitie	cl.1,2	HZ,KO	
wo	7-mrt	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	
di	13-mrt	te	repetitie	cl.4	OT	
di	20-mrt	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	

april

in april	kijk- en luistervaardigheid Engels			H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	1 lesuur
----------	------------------------------------	--	--	-------------	----------	----------

repetitieweek van do 5 april t/m vr 13 april:

en	combitoets5	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	1 lesuur
fa	schrijftoets	cl.1,2	KF,BE	2 lessen op PC
s_e	combitoets4	cl.3	SP	1 lesuur
gs	repetitie	cl.4,5,6	HK,SG	1 lesuur
ak	repetitie	cl.1,6	HO	1 lesuur
wisA	repetitie	cl.2,3,4	OW,LW,RN	1 lesuur
wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	1 lesuur
na	repetitie	cl.4,5	JG,VO	1 lesuur
sk	repetitie	cl.1,3	BS,LS	1 lesuur
in	repetitie	cl.2	AW	2 lessen op PC
m&o	repetitie	cl.1,2	HZ,KO	1 lesuur
ma	repetitie	H4a,b,c,d,e	SX,LM	1 lesuur
te	repetitie	cl.4	OT	1 lesuur

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
wo	18-apr	ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	1 lesuur
van do	19-apr	ne	schrijfpdracht	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	3 lesuren in deze week
t/m wo	25-apr		(zo mogelijk op de PC)			
do	26-apr	du	combitoets3	cl.1,2	HA,PA	1 lesuur
vr	27-apr	bi	repetitie	cl.5,6	SB	1 lesuur

mei

in maand	mei	du	kijk/luisteroets	cl.1,2	HA,PA	2 x 1 lesuur
in maand	mei	fa	kijk/luisteroets	cl.1,2	KF,BE	2 x 1 lesuur
in maand	mei	en	schrijftoets	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	1 lesuur
vr	11-mei	fa	combitoets3	cl.1,3	KF,BE	
di	22-mei	m&o	repetitie	cl.1,2	HZ,KO	
di	29-mei	wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	
wo	30-mei	ma	repetitie	H4a,b,c,d,e	SX,LM	

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
juni						
ma	4-jun	mu	repetitie	cl.5	RM	samen met 4vwo
di	5-jun	te	repetitie	cl.4	OT	
wo	6-jun	en	combitoets6	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	
do	7-jun	s_e	combitoets5	cl.3	SP	

repetitievrije week van di 12 juni t/m ma 18 juni:

hierin vinden plaats:

na	practicum	cl.4,5	JG,VO
du	spreektoets	cl.1,2	HA,PA
en	spreektoets	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR

repetitieweek van di 19 juni t/m ma 25 juni:

ne	repetitie	H4a,b,c,d,e	OE,MY,RT,RA	1 lesuur
fa	leestoets	cl.1,2	KF,BE	1 lesuur
du	leestoets	cl.1,2	HA,PA	1 lesuur
en	leestoets	H4a,b,c,d,e	ZE,HN,VR	2 lesuren
s-e	leestoets	cl.3	SP	1 lesuur
wisA	repetitie	cl.2,3,4	OW,LW,RN	1 lesuur
wisB	repetitie	cl.1,6	LW,VW	1 lesuur
bi	repetitie	cl.5,6	SB	1 lesuur
gs	repetitie	cl.4,5,6	HK,SG	1 lesuur
ak	repetitie	cl.1,6	HO	1 lesuur
na	repetitie	cl.4,5,6	JG,VO	1 lesuur
sk	repetitie	cl.1,3	BS,LS	1 lesuur
ec	repetitie	cl.3,5,6	DE,KO	1 lesuur
m&o	repetitie	cl.1,2	HZ,KO	1 lesuur
in	repetitie	cl.2	AW	1 lesuur

op PC

3. Commissie van beroep.

Het bevoegd gezag van het Marnix College heeft in overeenstemming met artikel 6 van het examenreglement een commissie van beroep ingesteld.

De samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement. Dit reglement wordt op verzoek toegestuurd.

Het correspondentieadres van de commissie is:

Commissie van beroep,
Marnix College,
Postbus 8037,
6710 AA Ede.
Tel: 0318-650035.

Voor het schooljaar 2011-2012 is de samenstelling van de commissie van beroep als volgt:

namens de Raad van Toezicht:

lid: Mevr. Dr. M. S. Leloux
pl. v. lid: Prof. Dr. J.H.S.G.M. de Jong

namens de oudergeleding:

lid: Mevr. M. M.E. Tanis
pl. v. lid: Dhr. M.W. van Doorn

namens de personeelsgeleding:

lid: Dhr. W.J. van de Peppel
pl. v. lid: Dhr. W. den Ouden

periode	toetsvorm/ toetsduur	leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
september	Boekenkaart	Het klassikaal lezen van 1 literaire titel	n.g.	
september	spelling	Instaptoets werkwoordspelling	1x	ov 1
oktober	Repetitie, 1 lesuur	Literatuur: toegepaste literaire begrippen: (Eldorado + gelezen titel)	1x	ov2
eind nov.	Repetitie, 1 lesuur	Begrippentoets en Tekstrepetitie: (Nieuw Nederlands, cursus tekst 1)	2x	ov3
december	Boekenkaart	Groepswork (ieder groepslid leest een ander boek van een schrijver, gezamenlijk eindproduct.)	1x	ov4
eind dec.	Repetitie, 1 lesuur	Formuleren (Nieuw Nederlands, cursus formuleren 1 en 2) en Schrijfofdracht	1x	ov5
jan ./ half maart	Presentatie: 5 min. per leerling	Mondeling betoog	2x	ov6
half januari	Repetitie, 1 lesuur	Spelling (Nieuw Nederlands, cursus spelling)	1x	ov7
februari	Boekenkaart	Literatuurproject	n.g.	
maart	Boekenkaart	Vrij boek lezen	n.g.	
april (na toetswk)	Schrijfofdr., 3 lesuren	Recensie schrijven over vrij boek (Nieuw Nederlands cursus schrijven en argumenteren)	1x	ov8
mei	Presentatie in groepen	Vorbereidend debatteren	n.g.	
juni (rep. week)	Repetitie, 1 lesuur	Tekstbegrip 2: structuur van een betoog (Nieuw Nederlands, cursus argumenteren 1 en 2 en cursus tekst 2)	2x	ov9

Methode: Nieuw Nederlands, Eldorado

Methode: - D'accord

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
Rep.week april	SO1 (½ les uur)	Grammatica en idioom	1x	ov1
	SO2 (½ les uur)	Grammatica en idioom	1x	ov2
	Leestoets 1 (1 lesuur)	Cito (Mavo)	2x	ov3
	Combitoets 1 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov4
	Presentatie	Franse boekpresentatie 1 (eigen titel)	1x	ov5
	SO3 (½ les uur)	Grammatica en idioom	1x	ov6
	SO4 (½ les uur)	Grammatica en idioom	1x	ov7
	Combitoets 2 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov8
	1 boekverslag (1 lesuur)	Franse boekpresentatie Boek versus DVD	1x	ov9
	Schrijftoets (2 lesuren)	Informeel brief op PC	2x	ov10
	SO5	Grammatica en idioom	1x	ov11
	SO6	Grammatica en idioom	1x	ov12
	Combitoets 3 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov13
	Spreektoets (15 minuten)		2x	ov14
	Kijk/luistertoets (2 lesuren)	Kijk- en luistertoets (Havo)	2x	ov15
Rep.week juni	Leestoets (1 lesuur)	Cito (Mavo)	2x	ov16

Methode: - Na Klar!!!

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
	SO1	Grammatica en idioom	1x	ov1
	SO2	Grammatica en idioom	1x	ov2
	Leestoets 1 (1 lesuur)		2x	ov3
	1 lesuur	Boekverslag	1x	ov4
	Combitoets 1 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov5
	SO3	Grammatica en idioom	1x	ov6
	SO4	Grammatica en idioom	1x	ov7
	Schrijftoets (1 lesuur)	Informeel brief op PC	2x	ov8
	Combitoets 2 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov9
	Presentatie *	Presentatie boek in tweetallen	1x	ov10
	SO5	Grammatica en idioom	1x	ov11
	SO6	Grammatica en idioom	1x	ov12
	Combitoets 3 (1 lesuur)	Grammatica en idioom	2x	ov13
	Kijk/luistertoets (2 uren)	Cito Kijk –en luistertoets	2x	ov14
rep.vrije week	Spreektoets		2x	ov15
rep.week juni	Leestoets 2 (1 lesuur)		2x	ov16

* Gedurende het hele jaar worden er in tweetallen boekpresentaties gehouden.

Methode: Of Course

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
september	SO 1	Vocab/gram. Unit 1	1x	ov1
oktober	combitoets 1 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 1	2x	ov2
oktober	SO 2	Vocab/gram. Unit 2	1x	ov3
november	combitoets 2 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 2	2x	ov4
december	SO 3	Vocab/gram. Unit 3	1x	ov5
december	combitoets 3 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 3	2x	ov6
januari	leestoets 1 (schriftelijk 1 lesuur)	Multiple Choice + open vragen (mavo/havo)	2x	ov7
januari	SO 4	Vocab/gram. Unit 4	1x	ov8
februari	combitoets 4 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 4	2x	ov9
december/maart	Boektoets	Roman (klassikaal gelezen en besproken)	2x	ov10
maart	SO 5	Vocab/gram. Unit 5	1x	ov11
april	luistertoets (1lesuur)	Cito Kijk/Luistertoets (havo)	2x	ov12
april	combitoets 5 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 5	2x	ov13
mei	Schrijftoets	Informeel	2x	ov14

mei/juni	SO 6	Vocab/gram. Unit 6	1x	ov15
juni	combitoets 6 (schriftelijk, 1 lesuur)	Vocabulary, Grammar, etc. zoals behandeld in Unit 6	2x	ov16
juni	spreektoets (15 min.)	Dialogoog over div. onderwerpen (improvisatie+artikel	2x	ov17
juni	leestoets 2 (schriftelijk, 2 lesuren)	Multiple Choice, open vragen (havo)	2x	ov18

Methode: Caminos Nieuw 1

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
1.	S.O. H1 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov1
	S.O. H2 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov2
oktober	Combitoets H1/2 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	ov3
	S.O. H3 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov4
eind november	Combitoets H3 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	ov5
	S.O. H5 (presentatie)	Grammatica en Idioom	1x	ov6
	S.O. H5 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov7
februari	Combitoets H5/6 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	ov8
	S.O. H6 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov9
	S.O. H7 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov10
toetsweek april	Combitoets H6/7 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	ov11
	S.O. H9 (1/2 lesuur)	Grammatica en Idioom	1x	ov12
toetsweek juni	Leestoets (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	ov13
	Combitoets H10/9 (1 lesuur)	Leesvaardigheid	2x	ov14

Methode: Geschiedeniswerkplaats Tweede Fase Historisch Overzicht
(Handboek + Opdrachtenboek)

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	code
week 44 of 45	schriftelijk 1 lesuur	tijdvakken 1 en 2 blz.8 – 33	1x	5 %	ov1 se1
week 2 of 3	schriftelijk 1 lesuur	tijdvakken 3 en 4 blz.34 – 65 + kenmerkende aspecten van tijdvak 1 en 2	1x	5 %	ov2 se2
repetitieweek april	schriftelijk 1 lesuur	tijdvakken 5 en 6 blz.66 - 97 + kenmerkende aspecten van tijdvak 1 t/m 4	1x	5 %	ov3 se3
eind maart mei en juni	inleveren presentaties	praktische opdracht	1x	20 %	ov4 se4
repetitieweek juni	schriftelijk 1 lesuur	tijdvakken 7 en 8 (8.1 + 8.6) blz. 98 – 113 + blz. 116 – 119 + blz. 129 – 131 + kenmerkende aspecten van tijdvak 1 t/m 6	1x	5 %	ov5 se5

Methode: - BuiteNLand

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging S.E.	code
week 45/46	Schriftelijke toets 1 lesuur	H.1 Wereld (grensregio's + mondiale patronen) Opstarten PO	1x		ov1
week 5/6	Schriftelijke toets 1 lesuur	H.2 Aarde (klimaat) Inleveren plan-van-aanpak PO	1x		ov2
rep.week /april	Schriftelijke toets 1 lesuur	H.3 Leefomgeving (stedelijke gebieden)	1x		ov3
deadline: 18 mei 2012		Inleveren PO	1x	20%	ov4 se1
rep.week/juni	Schriftelijke toets 1 lesuur	H.4 Leefomgeving (rivieren)	1x		ov5

Methode: Moderne Wiskunde – 10^e editie, havo A deel 1

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code	Weging SE
eind september	SO	H1: Rekenen	1x	ov1	
half november	rep.	H1: Rekenen H2: Grafieken Vaardigheden blok 1	2x	ov2	
begin december	SO	H3: Systematisch tellen	1x	ov3	
eind januari	rep.	H3: Systematisch tellen H4: Kansen Vaardigheden blok 2	2x	ov4	
half februari	SO	H5: Exponentiële formules	1x	ov5	
repetitie week	rep.	H5: Exponentiële formules H6: Tabellen en Grafieken Vaardigheden blok 3	2x	ov6	
half mei	SO	H7: Statistische verwerking	1x	ov7	
repetitie week	rep.	H7: Statistische verwerking H8: De normale verdeling Vaardigheden blok 4	2x	ov8	se1 5%

Methode: Moderne Wiskunde – 10^e editie, havo B deel 1+ 9^e editie havo 3 deel B

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	code
half september	Rep/lesuur	H12 B; Grafieken, vergelijkingen en ongelijkheden H3 deel B	1x	ov1
half oktober	rep/lesuur	H1: Vergelijkingen	1x	ov2
eind november	rep/lesuur	H2: Functies en grafieken + vaardigheden 1	2x	ov3
half januari	rep/lesuur	H3: Machtsfuncties	1x	ov4
februari	rep/lesuur	H4: Exponentiële functies + vaardigheden 2	2x	ov5
half maart	rep/lesuur	H5: Aanzichten en Doorsneden	1x	ov6
repetitie week	rep/lesuur	H6: Oppervlakte en inhoud + vaardigheden 3	2x	ov7
eind mei	rep/lesuur	H7: Afgeleide functies	1x	ov8
repetitie week	rep/lesuur	H8: Periodieke functies + vaardigheden 4	2x	ov9

Methode: - Systematische Natuurkunde deel H4

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging S.E.	code
eind september	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 1	2 x		ov1
half november	1 lesuur schr	Hoofdstuk 2	2 x		ov2
eind december	1 lesuur schr	Hoofdstuk 6	2 x		ov3
eind februari	1 lesuur schr	Hoofdstuk 3	2 x		ov4
half maart	verslag	Eigen vergelijkend onderzoek	1 x		ov5
rep.week april	1 lesuur schr	Hoofdstuk 4	2 x		ov6
rep.vrije week	1,5 uur	practicum	1 x	15%	ov7 se1
rep.week juni	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 5	2 x		ov8
	-	s.o.'s en verslagen	max.2 x		ov9

Methode: - Pulsar Chemie – havo sk bovenbouw, deel 1

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	code
midden oktober	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 1: Zouten	1 x		ov1
eind december	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 2: Brandstoffen Hoofdstuk 3: Koolstof- verbindingen	2 x		ov2
eind februari	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 4: Reacties met zoutoplossingen	2 x		ov3
rep.week april	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 5: Meten en weten	2 x		ov4
rep.week juni	1 lesuur schr.	Hoofdstuk 6: Water	1 x		ov5
gehele jaar	schriftelijk	gemiddelde van s.o.'s	2 x		ov6
gehele jaar	verslagen	Praktische vaardigheden	1 x	5 %	ov7 se1

Methode: - Nectar havo bb deel 1

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	Code
half oktober	1 lesuur schrijven	H1 Biologie overall H2 Biologie bedrijven	2x		ov1
eind november	1 lesuur schrijven	H3 Wie het kleine niet eert	1x		ov2
begin januari	1 lesuur schrijven	H4 Voeding H5 Zo gezond als een vis?	2x		ov3
eind maart	1 lesuur schrijven	H6 Seksualiteit H7 Voortplanting	2x		ov4
begin mei	1 lesuur schrijven	H8 Zonder woorden	1x		ov5
juni repetitieweek	1 lesuur schrijven	H9 Fast food island H10 Ecologie	2x		ov6
Gehele jaar 4 HAVO	schriftelijk	Minimaal 5 SO's	2x		ov7
Gehele jaar 4 en 5 HAVO	PO	Portfolio met opdrachten uit 4 en 5 HAVO		25%	se1

Methode: - ENIGMA, informaticacommunity voor de tweede fase, deel 1

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	code
eind oktober	1 lesuur, schriftelijk	Hfst.1: Informatieverwerkende systemen. + Hfst.2: Elementaire bewerkingen	2 x		ov1
vanaf oktober	product: analyse bedrijf + documentatie	Hfst. 5: Maatschappelijke aspecten	2 x	13 %	ov2 se1
eind januari	1 lesuur, schriftelijk	Hfst 3: Hardware + Hfst.6: Besturingssystemen	2 x	13 %	ov3 se2
tentamenweek april	2 lessen, achter de PC	Hfst.4: Programmeren	2 x	14 %	ov4 se3
repetitieweek juni	1 lesuur, achter de pc	Hfst.7: databases	2 x		ov5
gehele jaar	e-mail	Opdrachten inleveren via e-mail	1 x		ov6

Methode: - Pincode

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging S.E.	code
eind september	Schriftelijke repetitie 1 uur	H1; Kopen is Kiezen + Experiment + Vaardigheden	1x		ov1
eind oktober	Schriftelijke repetitie 1 uur	H1+2; Kopen is Kiezen + Experiment + Vaardigheden	2x		ov2
eind november	Schriftelijke repetitie 1 uur	H3; Marktwerking + Experiment + Vaardigheden	1x		ov3
1 ^e week januari	Schriftelijke repetitie 1 uur	H3+4; Marktwerking + Marktfalen + Experiment + Vaardigheden	2x		ov4
1 ^e week februari	Schriftelijke repetitie 1 uur	H5; Sparen of Lenen ? + Experiment + Vaardigheden	1x		ov5
1 ^e week maart	Schriftelijke repetitie 1 uur	H5+6; Sparen of Lenen ? + samenwerken en Onderhandelen + Experiment + Vaardigheden	2x		ov6
half april	Schriftelijke repetitie 1 uur	H7 Risico in de Economie + H1 Kopen is kiezen + 2 kopen is ruilen + Experiment	2x	5 %	ov7 se1
eind mei	Schriftelijke repetitie 1 uur	H7+8 Risico in de Economie + Welvaart en Groei + Experiment + Vaardigheden	2x		ov8
periode januari juni	keuze- onderwerp 1 groepsopdr.: 4 personen	Keynes model	1x	10%	ov9 se2
mei-juni	Start keuze- onderwerp.2 groepsopdr.2 personen	Onderwerp nog te bepalen (wordt voor de herfst in H5 afgerond en telt daar voor 10% mee)			
	Handelings- opdrachten	Diverse opdrachten.; presentatie, experimentdossier, krantenartikelen, ict			

Methode: Management en Organisatie in Balans deel 1A en 1B

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging SE	code
eind november	lesuur schriftelijk	Repetitie H 2. Basisvaardigheden H 3. Balans en Resultatenrek. H 4. Organistaties en Besluitvorming H 5. Leiderschap H 14. Enkelvoudige interest H 15. Samengestelde interest	2x	2%	ov1 se1
begin maart	1 lesuur schriftelijk	Repetitie H 9. Rechtsvormen H 10. Vermogensmarkt H 11 Eigen vermogen H 12 Vreemd vermogen lang H 13 Vreemd vermogen kort	2x	3%	ov2 se2
repetitieweek april	1 lesuur schriftelijk	Repetitie H 20. Voorraadwaardering H 21. Kosten duurzame prod. Middelen H 6. Communicatie proces H 7. Communicatie vromen	2x	2%	ov3 se3
mei	1 lesuur schriftelijk	Repetitie H 22. Brutowinstopslagmeth. H 23. Nettowinstopslagmeth. H 24. Break-evenanalyse	2x	3%	ov4 se4
juni repetitieweek	1 lesuur schriftelijk	Repetitie H 8. Personeelsbeleid H 16. t/m 19 Marketingbeleid	2x	5%	ov5 se5
doorlopend gemiddelde	s.o.'s		1x		ov6

* Bij elke toets wordt het voorgaande bekend verondersteld.

Methode: -Thema's Maatschappijleer voor havo - Schuijt e.a.
Lesboek + werkboek

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging SE	code
oktober/ november	SO 1 25 minuten	Wat is Maatschappijleer Rechtsstaat	1x	1x	ov1 se1
	Schriftelijke toets, 1 uur	Wat is Maatschappijleer Rechtsstaat	2x	2x	ov2 se2
begin februari	SO 2 25 minuten	Parlementaire democratie	1x	1x	ov3 se3
	Schriftelijke toets, 1 uur	Parlementaire democratie	2x	2x	ov4 se4
april	Inleveren praktische opdracht	Praktische opdracht: werkstuk + presentatie in mei/juni	3x	3x	ov5 se5
april	SO 3 25 minuten	Pluriforme samenleving	1x	1x	ov6 se6
	Schriftelijke toets, 1 uur	Pluriforme samenleving	2x	2x	ov7 se7
juni	SO 4 25 minuten	Verzorgingsstaat	1x	1x	ov8 se8
mei/juni	Schriftelijke toets, 1 uur	Verzorgingsstaat	2x	2x	ov9 se9
juni	Presentaties van de praktische opdracht				

De stof van een s.o. is globaal de helft van de totale repetitiestof (schriftelijke toets).

Methode: - eigen readers Avantgarde bewegingen + werkboek

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Weging SE	code
1 ^e trimester	Kunstdossier I	Gemiddelde theorie en praktijk. Architectuur, Theater, Dans, Muziek, Beeldende Kunst en Film + opdrachten	3x		ov1
		2 culturele activiteiten (architectuur is verplicht) en een verslag hiervan	3x 3x		ov2 ov3
2 ^e trimester	Kunstdossier II	Gemiddelde opdrachten bij de reader Avantgarde bewegingen	3x		ov4
		2 culturele activiteiten en een verslag hiervan	3x 3x		ov5 ov6
3 ^e trimester	Kunstdossier III	Gemiddelde opdrachten bij de reader Avantgarde- bewegingen	3x		ov7
		Presentatie Avantgardebewegingen	2x		ov8
		1 culturele activiteit en een verslag hiervan	3x		ov9
			Eindrap- portcijfer	100%	se1

NB1 Niet ingeleverde opdrachten is een 1.

NB2 CKV 1 is een vak met zeer veel handelingsdelen. Alle culturele activiteiten zijn handelingsdelen. Dat betekent dat alle culturele activiteiten voldoende afgesloten moeten worden.

Methode: kunst op niveau

Trimester	Toetsduur/ toetsvorm	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
september	Praktijk	Vormgeving- tekst - beeld	1x	ov1
oktober/ november	Praktijk	Thema- toegepaste kunst	1x	ov2
november	Schriftelijke toets	Grieken, Romeins, Romaans, Gotiek	1x	ov3
januari/ februari	Praktijk	Thema-waarneming/verbeelding	1x	ov4
februari	Schriftelijke toets	Rococo, Renaissance, Barok	1x	ov5
maart/april	Praktijk	De toets/handschrift van de kunstenaar	1x	ov6
mei	Praktijk	Buiten schetsen	1x	ov7
maart	Schriftelijke toets	Neo-Classicisme, Romantiek, Realisme	1x	ov8
juni	Schriftelijke toets	Impressionisme Post-impressionisme	1x	ov9

Methode: Intro

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	code
oktober	Zingen	Swing	1x	ov 1
	Musiceren	Lichte muziek	1x	ov 2
	Improviseren	Middeleeuwen	1x	ov 3
november	Schriftelijke Toets	Middeleeuwen en Renaissance: Luistervaardigheid, Solfège en Algemene Muziekler	1,5x	ov 4
	Zingen/Musiceren	Wereldmuziek	1x	ov 5
december	Schriftelijk	Portfolio Muziekgeschiedenis	controle	
januari	Musiceren	Jazz/Lichte muziek	2x	ov 6
	Improviseren	Jazz/Lichte muziek	1x	ov 7
februari	Presentatie	Rock en Metal	1x	ov 8
	Schriftelijke Toets	Barok Weense Klassieken: Luistervaardigheid, Solfège en Algemene Muziekler	1,5x	ov 9
maart	Schriftelijk	Portfolio Muziekgeschiedenis	controle	
april	Musiceren	Weense Klassieken	1x	ov10
	Componeren	Bijv. Bodysounds	2x	ov11
mei	Schriftelijke Toets	Romantiek en 20 ^e eeuw: Luistervaardigheid, Solfège en Algemene Muziekler	1,5x	ov12
	Schriftelijk	Portfolio Muziekgeschiedenis	1x	ov13

Methode:

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging overgang	Wegin g SE	code
1		Speerwerpen vanuit aanloop Kogelstoten Volleybal Deelnamenivo	1 x 1 x 1 x 2 x	1 x	Gem. Periode 1 is ov1, se1
2		Onderlinge instructie Trampoline toestel Basketbal Deelnamenivo	2 x 1 x 1 x 2 x	1 x	Gem. van periode 2 is ov2, se2
3		Flag football Softbal Deelnamenivo	1 x 1 x 2 x	1 x	Gem. van periode 3 is ov3, se3

PTA 2011-2012 Vak: Loopbaanoriëntatie (LOB) Leerjaar: 4 en 5

Havo

Inhoud:

In de tweede fase dient elke leerling met het oog op een verantwoorde studiekeuze in de vierde, vijfde en zesde klas van het Havo een aantal opdrachten te vervullen die mede verstrekt en begeleid worden door de mentor. Deze opdrachten hebben tot doel het keuzeproces zodanig structuur te geven, dat uiteindelijk elke leerling in de eindexamenklas in staat moet zijn een verantwoorde studiekeuze voor het vervolgonderwijs te maken.

De begeleiding en evaluatie van de diverse opdrachten rondom studiekeuzes vindt in de tweede fase in eerste instantie plaats in het mentoruur. De decanen verzorgen het aanleveren van allerlei informatie en zijn voor het totale proces de eindverantwoordelijken.

In 4 en 5 Havo wordt er gewerkt aan de hand van het digitale studiekeuzeprogramma Qompas. Elke handeling van de leerling wordt daarin digitaal opgeslagen. De mentor heeft tevens toegang tot dit digitale dossier, waarmee hij steeds een uitstekend uitgangspunt heeft voor een begeleidingsgesprek. Het bezoeken van de studie-en beroepenvoorlichtingsmiddag (dit jaar op het Streek in Ede) is verplicht

Veelal zijn de open dagen van Universiteiten en Hbo-instellingen op een zaterdag in het voor- en najaar. Leerlingen uit Havo 4 mogen echter drie keer en leerlingen uit Havo 5 kunnen twee keer per jaar onder schooltijd (mits er geen toets staat gepland) naar een open- , meeloop- en/of proefstudeerdag. Hiervoor dient een strookje te worden ingevuld en minimaal een week van te voren bij de mentor of de afdelingsleider te worden ingeleverd.

**MARNIX COLLEGE
EDE**

Examenreglement
vwo/havo/vmbo,
geldig voor leerlingen die in 2013 examen doen

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen.

Artikel 1: Programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en beschikbaar gesteld.

Artikel 2: Inhoud van het examenreglement

1. Het examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit vwo–havo–mavo–vbo.
2. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval deze regeling in tegenspraak is met het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen van het eindexamen

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst één van de personeelsleden van het Marnix College aan als secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling van het examen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden getoetst worden die van betekenis zijn voor het vakkenpakket van de leerling.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de leerling. Alle vakken komen in aanmerking, behalve maatschappijleer, CKV, KCV, ANW en lichamelijke opvoeding.
4. Het schoolexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een sectorwerkstuk. Het sectorwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen, die betrekking hebben op een thema uit de sector waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 5: Toelating tot het eindexamen.

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen
2. Buitengewone omstandigheden daargelaten, kan een kandidaat in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kunnen door de rector maatregelen worden genomen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in nader aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgende tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel door de rector wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
4. Indien een examinerator ten aanzien van enig deel van het eindexamen procedureel onzorgvuldig of nalatig is geweest, kunnen door de rector maatregelen worden genomen, mits de zaak aanhangig is gemaakt binnen twee weken na de toetsdatum of inleverdatum.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector, noch enig lid van het bevoegd gezag, deel uit maken. De samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement.

Dit reglement is op het Marnix College aanwezig en wordt, op verzoek, ter inzage gegeven. Jaarlijks wordt de samenstelling van de commissie van beroep gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.

Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt

haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de rector, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

Artikel 7: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8: Gespreid examen.

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, aan kandidaten die door langdurige ziekte of overmacht belemmerd worden om zich voor te bereiden op een geheel eindexamen, toestemming geven het eindexamen over 2 schooljaren te spreiden.
2. De regeling van de herkansing (art.28) is in haar geheel van toepassing op beide examenjaren. Concreet houdt dit in dat de kandidaat in één van beide jaren recht heeft op een herkansing in één van de vakken waarin hij in dat jaar centraal examen heeft gedaan in het eerste tijdvak.
3. De regelgeving die geldt voor het eindexamen in het algemeen is ook van toepassing op gespreide examens.

Artikel 9: Afwijking wijze van examineren

1. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a, genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigheidsverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

De afwijking kan voor zover het het centraal examen betreft bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 10: Bewaren examenwerk

a. Schoolexamen

1. De examinatoren dienen het schriftelijke werk van de kandidaten, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren gedurende zes maanden nadat de leerling de school heeft verlaten.

b. Centraal examen

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in Artikel 56 van het Examenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij het centrale examen gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

c. Inzien examenwerk

1. Alle kandidaten kunnen het schriftelijk werk van het schoolexamen inzien tijdens de klassikale nabespreking. Indien een kandidaat met gegronde reden afwezig is, biedt de examinator de kandidaat alsnog de gelegenheid het werk in te zien, binnen vier weken nadat het werk gemaakt is, maar voor de definitieve vaststelling van het eindresultaat van het schoolexamen.
2. Het schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van de examencommissie door de kandidaat, en indien deze minderjarig is door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, worden ingezien
3. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.
4. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

Hoofdstuk 2: Inhoud van het examen

Artikel 11: Examenprogramma

1. Het eindexamen voor vwo en havo omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
  - b. de vakken van het profieldeel van een van de profielen waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk en
  - c. vakken van het vrije deel van elk profiel.
2. Het eindexamen vwo (gymnasium) omvat in elk geval het vak Latijnse taal en letterkunde of het vak Griekse taal en letterkunde. Het kan beide omvatten.
3. De totale studiebelasting van de gekozen vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel moet voldoen aan de eisen gesteld in het inrichtingsbesluit W.V.O.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken van het gemeenschappelijk deel voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid, of vijfde lid, van het inrichtingsbesluit W.V.O.
5. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet W.V.O., omvat:
  - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolgt artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
  - b. de twee vakken die het sectordeel ingevolgt artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, en
  - c. in het vrije deel twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, en onderdeel c voor zover het betreft de Friese taal, van de wet, met dien verstande dat het sectordeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn.

Artikel 12: Keuze van de eindexamenvakken.

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van artikel 11, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3: Het schoolexamen

Artikel 13: Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven. Het examendossier vmbo omvat tevens de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor in het 3^e leerjaar afgesloten vakken.
2. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd.
Buiten deze weken worden mondelinge, schriftelijke of praktische onderdelen van het schoolexamen afgenomen volgens een in het programma van toetsing en afsluiting gepubliceerde regeling.
3. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten. In uitzonderlijke gevallen kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk vier dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De rector kan in afwijking van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk wordt afgerond in het examenjaar.
6. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de rector, kan de school de kandidaat in de gelegenheid stellen het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk alsnog af te sluiten na aanvang van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
7. Een vmbo- kandidaat die niet slaagt, doet alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen van het examenjaar opnieuw met uitzondering van een afgerond en met “voldoende” of “goed” beoordeeld sectorwerkstuk.
8. Een leerling die voor de tweede maal in havo 5 of vwo 6 zit, hoeft vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger was, niet opnieuw te doen. Ook een profielwerkstuk dat met een voldoende cijfer beoordeeld is, hoeft niet opnieuw gemaakt te worden. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald. Alle overige resultaten behaald in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, vervallen. Die toetsen, werkstukken, handelingsdelen en opdrachten maken daarom niet langer deel uit van het examendossier en kunnen worden teruggegeven aan de kandidaat.
9. Een kandidaat die H4,V4 of V5 doubleert, kan in overleg met de afdelingsleider besluiten afgesloten vakken en praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald, niet over te doen.
Resultaten die voor bovenstaande afgesloten vakken en praktische opdrachten gehaald zijn in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, blijven dan staan en tellen mee voor het (school)examen.

Artikel 14: Beheer examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de afdelingsleider is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van: een overzicht van de gevolgde vakken (met de bijbehorende studielast) en het geheel van cijfers en andere beoordelingen die meetellen voor het schoolexamen alsmede van de afgesloten vakken in het 3^e leerjaar vmbo. Voorts is de afdelingsleider verantwoordelijk voor het beheer van profielwerkstukken en sectorwerkstukken;
- de decaan is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
- de docent CKV/KCV/KV1 is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van hun vak;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur voor hun vak;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van verslagen, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van leerlingen.

Artikel 15: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfers worden vastgesteld;
- c. welk cijfer hij heeft behaald voor het profielwerkstuk;
- d. de beoordeling van het sectorwerk.

Artikel 16: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal. Daarbij wordt naar boven afgerond indien de eerste decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Bij het afronden van het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten op één decimaal nauwkeurig, wordt naar boven afgerond indien de tweede decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken CKV, KV1 en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling van het vak l.o. gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het vak, zoals blijkend uit het examendossier.

5. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk.

Artikel 17: Verhinderung en/of in gebreke blijven

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk 1 artikel 6 van toepassing.
2. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider.
3. Indien een kandidaat tijdens het examenjaar door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of indien de kandidaat minderjarig is, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
4. De secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geen uitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
5. Indien de afdelingsleider of de secretaris van het eindexamen overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Hij stelt de betrokken examinator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de afdelingsleider het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
6. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 tot en met lid 4 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de afdelingsleider het verlangde uitstel niet.
7. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen, de gemist tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting

onwel is, dient altijd contact met de afdelingsleider op te nemen over deelname aan de zitting.

Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.

8. In bijzondere gevallen kan de rector besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de afdelingsleider in overleg met de betrokken docent een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
10. Indien een kandidaat een praktische opdracht zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet inlevert op de uiterste inleverdatum, dan kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de opdracht vervolgens zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend voor de praktische opdracht.
11. Indien een kandidaat uit M3, H4, V4 of V5 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoeg” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de kandidaat aan het einde van het schooljaar een handelingsdeel nog niet heeft afgerond, krijgt de kandidaat van de overgangsvergadering een taak voor dit onderdeel. Als de taak niet naar genoeg is uitgevoerd, wordt de kandidaat na de zomervakantie de toegang tot alle lessen ontzegd, totdat is vastgesteld dat de taak voldoende is gemaakt.
12. Indien een kandidaat uit M4, H5 of V6 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoeg” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om het werk aan het handelingsdeel na lestijd op school te voltooien.
13. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen op het afgesproken tijdstip zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, geen (lees)dossier inlevert, zal het betrokken mondeling of schriftelijk schoolexamen niet worden afgenomen en zal voor het betreffende onderdeel een 1 worden toegekend.
14. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen een (lees)dossier inlevert dat niet aan de gestelde eisen voldoet, kan eveneens het cijfer 1 worden toegekend, uitsluitend na overleg met de afdelingsleider.
15. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste vier weken, voor zover dit uitstel niet strijdig is met artikel 13, lid 4 en 5. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
  - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
  - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
16. Indien een kandidaat zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste twee weken. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
  - a. ontvangt een kandidaat uit de mavo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

- b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
17. Technische mankementen (defecte printers e.d.) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, zijn geen geldige reden voor het te laat inleveren.

Artikel 18: Herkansingsregeling schoolexamen

1. Onder de herkansingsregeling vallen uitsluitend toetsen met open en gesloten vragen. Schriftelijke overhoringen vallen niet onder de herkansingsregeling.
2. Vakken die alleen in 4 vwo onderwezen worden (ANW en Maatschappijleer) worden ook in 4 vwo afgesloten. Voor elk van deze vakken zal, voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 vwo, een gelegenheid worden geboden in het 1e trimester in 5 vwo, één toets per vak te herkansen.
3. Vakken die alleen in 5 vwo onderwezen worden (KCV, CKV), worden in 5 vwo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 6 vwo, zal er in het 1e trimester in 6 vwo gelegenheid zijn voor het herkansen van één KCV-toets.
4. Vakken die alleen in 4 havo onderwezen worden (Maatschappijleer en CKV) worden ook in 4 havo afgesloten. Voor maatschappijleer zal, voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 havo, een gelegenheid worden geboden in het 1e trimester in 5 havo, tot het herkansen van één toets.
5. Het schoolexamen is ingedeeld in 4 perioden:
periode 1 : van de start van het schoolexamen tot het einde van het pré-examenjaar;
periode 2 : het eindexamenjaar t/m de tentamenweek in eind oktober/begin november;
periode 3 : het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 2 t/m de tentamenweek van eind januari/begin februari
periode 4 : het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 3.
6. Voor de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4 geldt dat elke kandidaat het recht heeft één toets per vak te herkansen uit de periode 2 of 3, met een maximum aantal van twee.
Deze herkansing vindt plaats op nader aan te wijzen dagen in periode 4.
Het vak Maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel vmbo, neemt in het examenbesluit een bijzondere positie in.
Kandidaten die voor dat vak een eindcijfer hebben behaald lager dan 6, krijgen de mogelijkheid een herexamen af te leggen in periode 4.
7. Bij alle herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt.
8. Onvoldoende cijfers die het gevolg zijn van fraude, komen niet in aanmerking voor herkansing.
9. De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van de artikelen uit de herkansingsregeling.
10. Kandidaten die voor het eindexamen gezakt zijn en doubleren in 6 vwo of 5 havo, krijgen de gelegenheid in het 1e trimester van het examenjaar maximaal 2 toetsen uit het pré-examenjaar (periode 1) te herkansen.

Hoofdstuk 4: Regeling van het centraal examen

Artikel 19: Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 20: Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 10 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgave gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
5. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
6. De kandidaat vermeldt zijn examennummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
7. Tassen, jassen, mobiele telefoons e.d. dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
8. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. De toegestane hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd.
9. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
10. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de rector, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

14. Een kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele en complete werk bij een van de toezichthouders.
Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
15. Kandidaten mogen na inlevering van het werk de zaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting tot een kwartier voor het einde van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, geen der kandidaten de examenzaal.
16. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- of kladpapier.
De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
17. Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent worden ingenomen.
Een kandidaat, die de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
18. Eenmaal gemaakt en ingeleverd werk behoudt zijn geldigheid.

Artikel 21: Gecommitteerden

1. Het bevoegd gezag wijst, na koppeling van de scholen door DUO, voor elke school voor vwo, havo of vmbo één of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien de Minister er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien het bevoegd gezag een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

Artikel 22: Correctie centraal examen

1. De rector doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de rector. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de score die zijn voorgeschreven door de CEVO.
2. De rector doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid toe.
4. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 23: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. Het cijfer wordt afgeleid uit de door het CEVO beschikbaar gestelde omrekenings-tabellen.

Artikel 24: Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede de bijzondere omstandigheden die een afwijkende wijze van examineren rechtvaardigen.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

Hoofdstuk 5: Uitslag, herkansing diplomering

Artikel 25: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinerator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer, met dien verstande dat het wordt afgerond tot een geheel cijfer, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal.

Artikel 26: Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 27: Uitslag

1. Voor kandidaten voor het eindexamen vmbo geldt allereerst de volgende eis:
  - de leerlingen moeten voor het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 staanAls de kandidaat aan bovenstaande eis voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:
  - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
  - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
  - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het sectorwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling voor een kandidaat die eindexamen vwo of havo afgelegd heeft, speelt het zogenoemde combinatiecijfer een rol. Op de havo is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het atheneum is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor ANW, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Op het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor KCV, ANW, maatschappijleer en het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabijliggende gehele getal. Dat gebeurt zoals beschreven in artikel 25, lid 2.
4. Voor kandidaten voor het eindexamen vwo of havo gelden vanaf het examen van 2013

allereerst de volgende twee eisen:

- de leerlingen moeten voor het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 staan
- er is maximaal één 5 als eindcijfer (het gemiddelde van de cijfers van het centraal examen en van het schoolexamen) toegestaan voor de drie vakken Nederlands, Engels en wiskunde

Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:

- voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
  - voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
  - voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt
5. In aanvulling op het vierde lid geldt dat het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en het vak CKV –indien gevolgd- moeten zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”. Bovendien mag geen van de eindcijfers van de onderdelen van het zogenoemde combinatiecijfer lager zijn dan 4.
6. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 28 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 28, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 28: Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
4. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een lager cijfer, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29: Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
  - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
  - b. de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk,
  - c. het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk,
  - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
  - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg vmbo.
  - f. de eindcijfers voor de examenvakken,
  - g. het combinatiecijfer in vwo en havo, alsmede
  - h. de uitslag van het eindexamen.
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst
5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 30: Certificaten

De rector reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:

- a. het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
- b. het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met "goed" of "voldoende".

Artikel 31: Slotbepaling

De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van een of meer artikelen uit dit examenreglement.

Ede, september 2011